

13. Umbætur í landbúnaði.

Mál þetta var tekið til umræðu á þinginu 1965, en áður hafði tæknileg ráðgefandi nefnd fjallað um það, einkum með tilliti til þess að kanna hverjir þættir þess heyrðu undir Alþjóðavinnuálagstofnunina.

Umbætur í landbúnaði eru mjöld aðkallandi í þróunarlöndunum, og þar sem málið er margþætt snertir það verkswið ýmissa alþjóðastofnana, en leilast hefur verið við að samræma aðgerðir þeirra í hinum ýmsu málum. Þeir þættir þessa máls, sem Alþjóðavinnuálagstofnunina varða eru félagsmál og vinnumál.

Til grundvallar umræðum um málið var skýrsla hinnar ráðgefandi nefndar. Af hálfu fulltrúa verkamanna var lagt til að gera um málið formlega tillögu, sem ganga mætti endanlega frá á þinginu 1967, en niðurstaðan varð sú, að aðeins var gerð um það ályktun. Í ályktun þessari er því beint til stjórnar stofnunarinnar að á þinginu 1967 og síðari þingum verði umbætur í landbúnaði á dagskrá eða þeir þættir málsins, sem varða Alþjóðavinnuálagstofnunina, með það fyrir augum að sett verði alþjóðleg ákvæði í samvinnu við aðrar alþjóðastofnanir svo sem Sam-einuðu þjóðirnar og Matvæla- og landbúnaðarstofnunina (FAO). Er þessum ákvæðum ætlað að miða að bætium kjörum landbúnaðarverkafólks, leiguliða o. fl. og stuðla að félagslegu réttlæti fyrir þá, sem að landbúnaði vinna.

14. Þáttur samvinnufélaga í framförum þróunarlanda á sviði efnahags- og félagsmála.

Á þinginu 1965 fór fram fyrri umræða um þetta mál og var lögð fram ítarleg skýrsla, byggð á svörum ríkisstjórnna við spurningum sem beint hafði verið til þeirra. Því var almennt fagnað að þetta mál var nú tekið til meðferðar, en það varðar miklu fyrir margar þjóðir einkum hin ungu ríki, sem fengið hafa sjálfstæði á undanförunum árum, en samvinnuhreyfingin hefur miklu hlutverki að gegna í þróun þeirra.

Gengið var frá uppkasti að tillögu um þetta mál sem svo skyldi koma til endanlegrar afgreiðslu á þinginu 1966.

Tillaga þessi skiptist í fjóra kafla. Í fyrsta kaflanum er því slegið föstu að hún skuli taka til allra tegunda samvinnufélaga og eru þar taldar hinar helztu þeirra. Annar kaflinn fjallar um stefnu þá, sem hið opinbera ætti að fylgja gagnvart samvinnufélögum í þróunarlöndunum. Þar eru ríkisstjórnin hvattar til að styðja og styrkja slíka félagastarfsemi en samvinnufélögin skuli aftur á móti starfa í samræmi við stefnu stjórnarvaldanna í efnahagsmálum. Í þriðja kaflanum er svo rætt um það, með hverjum hætti ríkisstjórnir geti stuðlað að þróun samvinnuhreyfingarinnar. Að síðustu er svo í fjórða kaflanum rætt um alþjóðlega aðstoð og samvinnu til eflingar samvinnuhreyfingunni í þróunarlöndunum.

Fylgiskjal I.

Samþykkt (nr. 120) um heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, saman komið til 48. þingsetu sinnar í Genf hinn 17. dag júnímánaðar 1964, samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálagskrifstofunnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur varðandi heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum, en tillögur þessar voru 4. mál á dagskrá þingsins, og þar eð þingið hefur ákveðið að tillögur þessar skuli gerðar í

formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 8. júlí 1964, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum 1964:

I. KAFLI

Skuldbindingar aðila.

1. gr.

Samþykkt þessi tekur til —

- a. verzlunarfyrirtækja;
- b. fyrirtækja, stofnana og þjónustureksturs, þar sem starfsmenn stunda aðallega skrifstofustörf;
- c. sérhverra deilda annarra fyrirtækja, stofnana eða þjónustureksturs, þar sem starfsmenn stunda aðallega verzlunar- eða skrifstofustörf, að svo miklu leyti sem þau ekki eru háð ákvæðum landslaga eða reglugerða eða annarra fyrirmæla varðandi heilbrigðisráðstafanir í iðnaði, námarekstri, landbúnaði eða í sambandi við flutninga.

2. gr.

Hlutaðeigandi stjórnvöld geta, í samráði við þau samtök vinnuveitenda og vinnuþega, sem hluta eiga að máli, og þar sem þau eru starfandi, veitt tilteknum flokkum þeirra fyrirtækja, stofnana og þjónustureksturs, eða deildum þeirra, sem nefnd eru í 1. gr., undanþágu frá einhverjum eða öllum ákvæðum þessarar samþykktar, þegar vinnu- og starfsskilyrði eru slík og þannig búið að starfsfólki, að óþarft sé að beita einstökum eða öllum fyrr greindum ákvæðum.

3. gr.

Hvenær sem vafi getur leikið á um það hvort fyrirtæki, stofnun eða þjónusturekstur er þess eðlis að ákvæði þessarar samþykktar taki til hans, skal úr þessu skorið annaðhvort af hálfu hlutaðeigandi stjórnvalda, eftir að þau hafa haft samráð við þau samtök vinnuveitenda og vinnuþega, sem hlut eiga að máli og þar sem þau eru starfandi, eða á hvern þann hátt annan, sem samræmist lögum og venjum viðkomandi lands.

4. gr.

Sérhvert aðildarríki, sem staðfestir samþykkt þessa, tekst á hendur að sjá um að —

- a. viðhalda gildi laga og reglugerða, sem tryggja beitingu þeirra almennu meginreglna, sem nefndar eru í II. kafla; og
- b. að ákvæðum Tillagna um heilbrigðisráðstafanir (verzlanir og skrifstofur) frá 1964, eða samsvarandi ákvæðum, verði veitt það gildi, sem mögulegt er og æskilegt má teljast miðað við aðstæður þær, sem ríkjandi eru í landi því, sem hlut á að máli.

5. gr.

Lög þau eða reglugerðir, sem veita ákvæðum þessarar samþykktar gildi, eða sérhver lög eða reglugerðir, er veita ákvæðum Tillagna um heilbrigðisráðstafanir (verzlanir og skrifstofur) frá 1964 eða samsvarandi ákvæðum það gildi, sem mögulegt er og æskilegt má teljast, miðað við aðstæður þær, sem ríkjandi eru í landi því, sem hlut á að máli, skulu samdar í samráði við þau samtök vinnuveitenda og vinnuþega, sem hlut eiga að máli, þar sem þau eru starfandi.

6. gr.

1. Gera skal viðeigandi ráðstafanir með nægilegu eftirliti, eða á annan hátt, til þess að tryggja beitingu þeirra laga og reglugerða, sem vísað er til í 5. gr.
2. Þar sem slíkt á við um þann hátt, sem á er hafður til þess að veita samþykkt þessari gildi, skal gera nauðsynlegar ráðstafanir með beitingu refsíákvæða til þess að tryggja framkvæmd slíkra laga og reglugerða.

II. KAFLI Meginreglur.

7. gr.

Öllum húsakynnum, sem notuð eru af starfsfólki, og öllum búnaði þeirra, skal vel við haldið og slíkum búnaði og húsakynnum jafnframt haldið vel hreinum.

8. gr.

Allt húsnæði, sem notað er af starfsfólki, skal búið hæfilegri loftræstingu, sem veitir fersku eða hreinsuðu lofti inn í húsnæðið, hvort sem slíkt er framkvæmt á vélrænan eða eðlilegan hátt eða hvort tveggja.

9. gr.

Allt húsnæði, sem notað er af starfsfólki, skal búið hæfilegri lýsingu. Eftir því sem unnt er skulu vinnustaðir njóta eðlilegrar birtu.

10. gr.

Í öllum húsakynnum, sem notuð eru af starfsfólki, skal hitaslig vera eins þægilegt og jafnt og ástæður frekast leyfa.

11. gr.

Allir vinnustaðir skulu þannig skipulagðir, og vinnustöðvum þannig komið fyrir að heilsu starfsmanns stafi ekki hætta af.

12. gr.

Starfsfólk skal hafa aðgang að nægilegu magni af heilnæmu drykkjarvatni, eða öðrum heilsusamlegum drykkjum.

13. gr.

Komið skal fyrir nægilegum og hæfilegum þvotta- og hreinlætisbúnaði, og skal honum vel við haldið.

14. gr.

Starfsfólki skal séð fyrir nægilega mörgum og hæfilega góðum sætum, auk þess sem því skal veitt tækifæri til að nota þau, eftir því sem sanngjarnt má teljast.

15. gr.

Á vinnustað skal séð fyrir hæfilegum búnaði og aðstöðu til að skipta um föt, geyma og þurrka föt, sem ekki eru notuð á vinnustað, og skal slíkum búnaði vel við haldið.

16. gr.

Vinnustaðir, sem eru neðanjarðar eða gluggalausir, þar sem vinna er framkvæmd að staðaldri, skulu uppfylla hæfilegar kröfur um heilbrigðisráðstafanir.

17. gr.

Gera skal hæfilegar og raunhæfar ráðstafanir til þess að vernda starfsfólk gegn efnum, vinnsluáðferðum og vinnubrögðum, sem eru ógeðfæld, óheilsusamleg eða citruð, eða skaðleg af einhverjum ástæðum. Þar sem eðli vinnunnar krefst þess skulu hlutaðeigandi stjórnvöld mæla fyrir um notkun búnaðar til verndar einstökum starfsmönnum.

18. gr.

Gera skal hæfilegar og raunhæfar ráðstafanir til að draga svo sem unnt er úr hávaða og titringi, sem líklegur er til þess að hafa skaðleg áhrif á starfsfólk.

19. gr.

Sérhver stofnun, fyrirtæki eða þjónusturekstur, eða deildir þeirra, sem samþykkt þessi tekur til, skal, eftir því sem stærð og hugsanleg áhætta segir til um —

- a. reka eigin sjúkrastofu eða stöð, þar sem hægt er að veita hjálp í viðlögum; eða
- b. reka sjúkrastofu eða stöð, þar sem hægt er að veita hjálp í viðlögum, í samvinnu við aðrar stofnanir, fyrirtæki eða þjónusturekstur, eða deildir þeirra; eða
- c. hafa einn eða fleiri skápa, kistur eða kassa með sjúkrabúnaði til þess að veita hjálp í viðlögum.

III. KAFLI

Lokaákvæði.

20. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar til skráningar.

21. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar, sem hafa látið framkvæmdastjóran skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

22. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

23. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

24. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skráningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

25. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

26. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:
 - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 22. gr. hér að framan liður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerðist;
 - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru liður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

27. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt (nr. 121 um bætur vegna slysa við vinnu.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuumálastofnunarinnar, saman komið til 48. þingsetu sinnar í Genf hinn 17. daga júnímánaðar 1964, samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuumálastofnunarinnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur varðandi bætur vegna slysa við vinnu og vegna atvinnusjúkdóma, en tillögur þessar voru 5. mál á dagskrá þingsins, og þar eð þingið hefur ákveðið að tillögur þessar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 8. júlí 1964, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um bætur vegna slysa við vinnu, 1964:

1. gr.

Í samþykkt þessari --

- a. tekur orðið „löggjöf“ til sérhverra reglna varðandi almannatryggingar, sem og til laga og reglugerða þar að lútandi;
- b. merkir orðið „tílttekinn“ að eitthvað sé ákveðið í lögum eða samkvæmt ákvæðum laga hlutaðeigandi ríkis;
- c. tekur hugtakið „iðnaðarfyrirtæki“ til allra fyrirtækja í eftirtöldum atvinnugreinum: námugreftri og hvers konar námuvinnslu, framleiðslu, byggingar-iðnaði, þjónustustarfsemi, sem sér fyrir rafmagni, gasi, vatni og hrcinlætis-þjónustu, svo og flutningum, geymslu vöru og samgöngum;
- d. hugtakið „háður“ tekur til þess ástands að einhver eða eitthvað sé háð öðru og gert er ráð fyrir að eigi sér stað í tilvikum, sem sérstaklega er mælt fyrir um;
- e. hugtakið „barn á framfæri“ tekur til --
 - (i) barns, sem ekki hefur náð þeim aldri, er börn hætta skyldunámi, eða sem ekki er orðið 15 ára að aldri, hvort sem herra er, og
 - (ii) barns, er ekki hefur náð tilteknum aldri, sem er hærri en sá aldur, sem tilgreindur er í tölulið (i), og sem jafnframt er iðnnemi eða nemandi eða þjáist af langvarandi sjúkdómi eða örkuðum, sem gerir honum ókleift að stunda arðbært starf, samkvæmt skilyrðum, sem tilgreind eru í lögum hlutaðeigandi ríkis; að því tilskildu þó að þannig sé litið á að þessu skilyrði sé fullnægt á þann hátt að hugtakið sé þannig skilgreint í lögum að það taki til sérhvers barns, sem ekki hefur náð aldri, sem er talsvert hærri en sá aldur, sem tilgreindur er í tölulið (i).